

Свети мъченик Йоан Българин

† 1784 година
Чества се на 5 март

Житие на свети Йоан Българин

Блаженият Йоан бил родом от България, млад на възраст, около 18-годишен, красив на лице, а бил и грамотен. При някакъв случай, който го сполетял, отрекъл се — уви! — от Христа. Но после след малко време дошъл в съзнание на стореното зло, разкалял се и като тръгнал от родното си място дошъл в Св. Гора и останал във великата Лавра на св. Атанасий, дето прислужвал на един духовен старец сакат и се занимавал с четене на свещените книги. Но понеже го гризела съвестта поради отричането от Христа, което извършил, ходел всякога мрачен, скръбен и мълчалив, така щото с външния си печален вид показвал на зрителите, че е преживял някакво голямо злополучие.

Прочее, един ден под предлог, че ще отиде в своето родно място, тръгнал и отишъл в Цариград, дето си наложил турски червен фес на главата и обул червени обуца на краката, и в този си вид влязъл в джамията „Св. София“, дето започнал да се кръсти и да прави поклони по християнски. Като го видели агаряните, възмутили се и се спуснали върху му и строго го запитали, защо прави това. А той приснопамятният безстрашно изповядал, че е християнин и като християнин прави своя кръст и се покланя на Христа, Който е Син Божий и Бог.

Агаряните се помъчили по разни начини да го обърнат, но не намерили начин. Накрая, като видели непреклонността на неговото убеждение,

обезглавили го въвн от двора на поменатата джамия, и по този начин приснопаметният получил на 5 март 1784 година венеца на мъченичеството от Христа Бога нашето, Комуто подобава слава и власт във вековете! Амин!

Из „Neon Martirologon“, превод от гръцки еп. Партений

Друго житие на свети Йоан Българин

Свети мъченик Йоан се родил в България в 1775 година. Тъй като мюсюлманите вярвали, че ще се удостоят с вечен „рай“, където ще се радват на красиви девиси и изобилие от храна, ако принудят християните да се отрекат от Христос и да последват Мохамед, те не пестели усилия, за да обърнат християните чрез ласкателства или под заплахата от смърт към мюсюлманската вяра.

Когато Йоан бил още момче, той попаднал в компания на мюсюлмани. По различни начини той бил подмамен да се откаже от Христа и последва исляма. Когато бил около шестнадесетгодишен Йоан се осъзнал и бил съкрушен от болка, заради отричането си от Христос.

Той отишъл на Света Гора – Атон във Великата лавра. Тук прекарвал времето си в покаяние, под ръководство на един старец. Той преживял в строг монашески живот около три години, но съвестта му продължавала да го измъчва. С благословението на своя старец, Йоан решил да отпътува за Константинопол, за да изтрие вероотстъпничеството си с изповядване на Христа на публично място и с проливане на своята кръв.

Младият монах се облякъл с турски дрехи, които на християните не било разрешено да носят. Пристигайки в Константинопол, той направо отишъл в църквата „Света София“, която била обърната на джамия. Пред мюсюлманите, които се намирали там, той започнал да се кръсти и да се моли с християнски молитви.

На висок глас обявил пред всички, че се е родил християнин, но съгрешил, като се отрекъл от Христос. Сега заявил, че иска да отхвърли фалшивата религия на Мохамед, за да последва отново Христос.

Турците изпаднали в голяма ярост, когато чули тези думи. Те го хванали и започнали да го изтезават по различни начини. „Отречи се от Христос“ – му казвали те,“ и се върни към мюсюлманската вяра, или ще бъдеш убит!“

Свети Йоан отвърнал: „Без Христос няма спасение!“

Разярените агаряни завлекли светията навън в двора на църквата и го обезглавили. По този начин свети Йоан получил венеца на мъченичеството в 1784 година, когато бил на 19 години.

Житието е преведено от публикация в сайта <https://www.osa.org/saints/all-lives/2015/03/05>; иконата е от същия сайт (не е посочен източник на житието)

2025 г.